

Republika e Kosovës – Republika Kosova
Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësa
Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Abr.5/2021

Izborni Pnel za Žalbe i Predstavke (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija: Rustem Tači, predsedavajući, Afijete Sada - Glodjani, Faton Ademi, Kimete Kicaj, Milena Đerić, Zihdi Haziri, Burim Ademi, Ferki Džaferi i Adnan Konuševci članovi, uz učeće visoke pravne zvaničnice Fljorije Krasnići-Pireva, odlučujući o žalbama političkog subjekta Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI), sa sedištem u Lipljanu, podnete protiv odluke Centralne Izborne komisije (CIK), sa br. protokol 241-2021 od dat. 22.01.2021, zbog neoverenja liste kandidata za učešće na vanrednim izborima za Skupštinu Kosova, na sednici panela održanoj 25.01.2021, doneta je ova:

ODLUKA

I. Delimično se odbijaju žalbe Žbr.5/2021, Žbr.6/2021 i Žbr.7/2021 političkog subjekta Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI), kao i kandidatima za poslanike sa liste ovog političkog subjekta Agon Aslani i Ćazim Rahmani, dok je **POTVRĐENO** rešenje br. 241-2021 od 22.01.2021 Centralne Izborne Komisije (CIK), sa sedištem u Prištini, u delu odbijanja preporuke IPRO-a za sertifikaciju kandidata za poslanika političkog subjekta Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI) i to: Ćazim Rahmani, Florim Bajrami, Fadil Podrimja i Agon Aslani.

II. Deimično su prihvaćene žalbe Žbr.5/2021, Žbr.6/2021 i Žbr.7/2021, Menja se odluka br. 241-2021 od 22.01.2021 Centralne Izborne Komisije (CIK), sa sedištem u Prištini, i odlučeno je sledeće: Delimično se prihva preporuku IPRO-a, sertifikuje se politički subjekat Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI) lista kandidata za poslanika političkog subjekta, sa izuzetkom kandidata navedenih u tački -I-, odredbe ove odluke.

III. Kandidati za poslanike pomenuti u tački -I-, odredbe ove odluke, ne mogu se zameniti drugim kandidatima.

O b r a z l o Ź e n j e

Odlukom CIK-a, sa br. 240-2021 od 22.01.2021, odbijena je preporuka Kancelarije za sertifikaciju političkog subjekta Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI) i lista kandidata.

IPŽP je 23. januara 2021. godine primio žalbe Žbr.5 / 2021, podnete od političkog subjekta Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI) sa sedištem u Lipljanu, žalbu Žbr.6 / 2021 koju je podneo kandidat Agon Asllani za poslanika Skupštine Kosova, i žalbu sa br. 7/2021. podnetu od Ćazim Rahmani, kandidat za poslanika u Skupštini Kosova, podnet protiv odluke CIK-a, br. 241-2021 od 22.01.2021, u kojoj tvrdi da CIK nije overio listu kandidata političkog subjekta PAI, za vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosovo koji će se održati 14. februara 2021. godine.

Politički subjekt PAI u podnetoj žalbi tvrdi da kao parlamentarna stranka nije bilo potrebno da bude sertifikovana, jer su bili deo poslednjeg zakonodavnog tela Skupštine Kosova, uzimajući za osnovu član 45 tačka 1 Ustava Republike Kosova i člana 93 vezano sa članom 96 Krivičnog Zakonika, pravne posledice kazne ne stvaraju se kada krivičnom delu izriče novčana kazna ili sudska opomena.

U žalbama se dalje navodi da je kandidat liste političkog subjekta PAI, Agon Aslani, napunio trogodišnji kazneni rok, kako je predviđeno u tački k) člana 29. Zakona o Opštim Izborima, kao i kandidat Ćazim Rahmani, iz istog političkog subjekta, ne poseduje nijednu sudsku odluku koja zabranjuje njegovo političko i javno učešće da bira i bude biran, prema podnosiocu žalbe, odluka koju je Ćazim Rahmani imao u poslednje 3 godine ne proizvodi pravne posledice, jer su odluke sa novčanim kaznama i sudskim opomenama.

Stoga, oni zahtevaju od IPŽP-a, da odobri podnete žalbe i lista kandidata političkog subjekta PAI, da u potpunosti bude sertifikovana za učešće na vanrednim izborima za Skupštinu Kosova koji će se održati 14.02.2021.godine. Apelanti su žalbama priložili kopiju odluke CIK-a, listu kandidata političkog subjekta PAI.

CIK je, kao odgovor na žalbu, izjavio da je preduzeo sve pravne radnje za sprovođenje presude Ustavnog Suda KO95/2020 od 06.01.2021. godine i Zakona o Opštim izborima Republike Kosova, posebno člana 29. ZOI. Stoga, da bi sproveo ovu zakonsku odredbu, IPRO je zatražio verifikaciju-kontrolu od nekih relevantnih institucija kako bi potvrdio usklađenost kandidata sa članom 29. tačka a), p) i k).

Dalje u odgovoru CIK-a navodi se da je 22. januara 2021. godine IPRO poslao preporuku CIK-u da ovaj politički subjekt treba da bude sertifikovan, odnosno spisak svih kandidata, uključujući 4 kandidata koji nisu bili u skladu sa slovom k) člana 29. ZOI-a, iako su prema obaveštenju SSK-a isti osuđeni u poslednje 3 godine pravosnažnom presudom.

IPRO je istog dana, 20.01.2021.godine obavestio podnosioca zahteva da 4 kandidata sa liste političkog subjekta PAI nisu u skladu sa članom 29. stav 1. tačka k) ZOI-a, jer su pravosnažno osuđeni.

Političkom subjektu PAI data je mogućnost da zameni ove kandidate do 21.01.2021 u 13:00 časova. Podnosioc žalbe nije zamenio kandidate koji nisu bili u skladu člana 29. stav 1. tačka k) ZOI-a u predviđenom roku.

CIK, odlukom 241-2021 od 22.01.2021. godine, većinom glasova nije sertifikovao spisak kandidata ovog političkog subjekta koji ne ispunjavaju zakonske uslove iz člana 29. ZOI-a, stoga predlaže da se žalba PAI , delimično odobri i obaveže CIK, da overi kandidate koji ispunjavaju zakonske uslove iz člana 29. ZOI-a, dok da odbije 3 kandidata koji ne ispunjavaju zakonske uslove iz ovog člana.

Panel je, u skladu sa članom 8 stav 3 pravila i procedura IPŽP, radi uštede procedura, ujedinio žalbae Žbr.5/2021, Žbr.6 / 2021 i Žbr.7 / 2021 od 23.01.2021. godine i tretirane su kao jedna žalba, stoga je obrada ovih žalbi sada evidentuje, sa zajedničkim predznakom Žbr.5/2021, zbog iste prirode predmeta, kako u pogledu sadržaja, tako i u pogledu žalbi koje su podnosioci žalbi podneli .

IPŽP je, nakon razmatranja žalbe, procenjivanja navoda i ocenivanja dokaza odvojeno u smislu člana 117.3 ZOI-a, utvrdio da:

Žalbe su delimično osnovane

Iz spisa slučaja proizilazi da je IPRO 22.01.2021, nakon verifikacije podobnosti kandidata političkog subjekta Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI), u smislu člana 26. ZUP-a, preporučio CIK-u kompletnu sertifikaciju liste kandidata predmetne stranke.

Centralna Izborna Komisija je odlukom od 22.01.2021 odbila preporuku IPRO-a, takođe je obavezala IPRO da obavesti subjekta o donošenju žalbene odluke.

Prema oceni IPŽP-a, žalbena odluka CIK-a je u suprotnosti sa članom 29. st. tačka k) Zakona o Opštim Izborima na Kosovu, koji predviđa: „Svako lice čije se ime nalazi na biračkom spisku ispunjava uslove za sertifikaciju, osim ako je lice pravnosnažnom presudom suda proglašeno krivim za krivično delo u poslednje tri (3) godine “, jer velika većina kandidata na odbijenoj listi CIK-a ne spada u kategoriju nepodobnih lica prema članu 29. ZOI-a.

Panel, procenjuje da je preporuka IPRO-a bila u suprotnosti sa članom 29. ZOI-a, a takođe i protiv spisa predmeta u slučaju pojedinačne verifikacije kandidata, jer u spisima o verifikaciji kandidata, većina kandidata, nije imao nikakvih prepreka u pogledu gore navedene odredbe za sertifikaciju.

Uprkos verifikaciji od strane SSK-a na osnovu zahteva IPRO-a i nalaza kao u odgovoru SSK-a, IPRO dovodi u sumnju tačnost podataka sadržanih u ovom odgovoru, što je u suprotnosti sa članom 329. stav 1. ZOI, koji definiše: „Dokumenat koji je u određenom obliku izradio državni organ u granicama svoje nadležnosti, kao i dokument koji je u takvom obliku izradilo preduzeće ili druga organizacija javnih ovlašćenja koja su mu poverena zakonom (javni dokument), dokazuje tačnost onoga što se u njemu potvrđuje ili određuje “.

Preporuka IPRO-a je takođe u suprotnosti sa tačkom -II-, dispozitivu presude Ustavnog Suda Republike Kosova.

Verifikacione i istražne radnje IPRO-a bile su u skladu sa članom 26. ZOI-a, ali preporuka nije bila u skladu sa zakonskim odredbama ZOI-a, jer:

Član 26. stav 1. ZOI-a predviđa da: „Kancelarija daje pisanu preporuku CIK-u za ili protiv sertifikacije svake prihvaćene liste kandidata najkasnije pet (5) radnih dana nakon krajnjeg roka za podnošenje spiskova“.

Član 26. stav 3. ZOI-a predviđa da: „Ako Kancelarija odluči da lista kandidata ne ispunjava gornju odredbu, u tom slučaju obaveštava dotični politički subjekt da u roku od pet (5) dana ispravi listu kandidata, uz obrazloženje zbog kojih se njihov spisak treba ispraviti “.

Žalbeni navodi podnosioca da je u slučaju donošenja žalbene odluke, u vezi sa nesertifikacijom liste kandidata za poslanika apodnosioca žalbe za izbore za Skupštinu Kosova, povređeno pravo zagarantovana Ustavom. Panel smatra da su navodi podnosioca neosnovani i neutemeljeni u zakonu, jer član 29. stav 1. tačka k) ZOI-a predviđa da: „Svako lice, čije se ime nalazi na biračkom spisku, ispunjava uslove za sertifikaciju, osim ako je lice pravosnažnom sudskom presudom u poslednje tri (3) godine proglašeno krivim za krivično delo “, kao što je ovde slučaj, stoga se odlučuje kao u tački -I-, odredbe, na osnovu presude Ustavnog Suda Republike Kosovo KO95 / 2020 od 06.01.2021. godine, u kojoj je u tački -II- odredbe odlučeno da se na osnovu člana 71.1 Ustava, u odnosu na člana 29.1 slovo k) ZOI-a, lice osuđeno za krivično delo pravosnažnom sudskom odlukom u poslednje tri godine ne može biti kandidat za poslanika niti steći važeći mandat u Skupštini Republike Kosova, presuda kja je obavezujuća za sprovođenje, za sve institucije Republike Kosova, kako je definisano članom 116.1 Ustava Republike Kosovo.

Vezano sa navodima da kandidatima kao u tački -I-, odredbe ove odluke, nije izrečena kazna koja stvara posledice prema odredbama Krivičnog Zakonika, Panel smatra da odredbom člana 29. st. 1 tačka k) ZOI-a, ne zahteva da ima nikakve pravne posledice u odnosu na vrstu krivične sankcije. U tom kontekstu, druge okolnosti člana 29. ZOI omogućavaju ograničenje sertifikacije ne samo kada kandidat ima pravosnažnu krivičnu presudu o kazni, već i kada je pod optužbom suda, kao što je tačka n), člana 29. ZOI-a, što se ispostavilo da svrha ove zakonske odredbe nije za pravne posledice koje može imati priroda krivične sankcije izrečene za krivično delo, već uključuje niz situacija kada kandidat za poslanika nije pogodan za sertifikaciju.

Panel je procenio da je u ovom slučaju Zakon o Opštim Izborima (ZOI) poseban zakon (lex specialis) u odnosu na Krivični Zakonik, a sve zasnovano na principu: „Lex specialis derogat lex generali“ ili Posebni zakon deregira opšti zakon, koji reguliše samo izborni proces, ali ako dva zakona regulišu isto činjenično stanje, zakon koji reguliše specifičnu oblast, kao što je ZOI, prevladava nad zakonom koji reguliše samo opšta pitanja (lex generalis). U smislu ovog Panel, smatra da je u ovom slučaju Zakon o opštim izborima u Republici Kosova materijalno pravni i procesni zakon koji je izričito i jasno u članu 29. stav 1. tačke a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p), k), r) i tačke s) utvrđuju pogodnost / sposobnost kandidata da budu sertifikovani, u

ovom slučaju kandidati navedeni u tački -I-, odredbe ove odluke kao što je gore navedeno, nisu pogodni za sertifikaciju kao kandidati za poslanika, jer su u suprotnosti sa tačkom k) gore navedene odredbe i presudom Ustavnog Suda Republike Kosova KO95 / 2020 od 06.01.2021.godine.

Kao što proizilazi iz spisa predmeta, na osnovu verifikacija koje je izvršio Sudski Savet Kosova, kandidati predloženi na listi političkog subjekta Aškalijska Stranka za Integraciju (PAI), Agon Aslani presudom P. br.3814 / 2016 od 22.01.2018, koja je postala pravosnažna 22. januara 2018. godine, proglašen je krivično krivim, Ćazim Rahmani je pravosnažnom presudom PKR.br 333/2017 od 09.11.2018 i PKR 140/2016 od 27.04.2018 proglašen krivim, dalje, Fljorim Bajrami proglašava se krivim za krivično delo pravosnažnom presudom P. br.1564 / 2017 od 26.01.2018., a Fadilij Podrimja proglašen je krivim pravosnažnom presudom br. 205/2018 od 13.12.2018.godine. Iz toga proizilazi da nijedan od ovih kandidata ne ispunjava uslove prema članu 29. st. 1 slovo k) ZOI-a, i prema tome ovo predstavlja zabranu za sertifikaciju ovih kandidata, stoga se za ove okolnosti odlučuje kao u tački -I-, dispozitiva ove odluke. dok je trogodišnji rok kako je definisan članom 29. stav 1. tačka k) ZOI-a, u ovom slučaju izračunat je pozivanjem na datum pravosnažne krivične presude za svakog kandidata posebno do dana objavljivanja izbora. 06.01.2021, kao poslednjeg dana za procenu trogodišnjeg roka, za podobnost kandidata u smislu gore navedene odredbe. U ovom slučaju, svi kandidati koji nisu overeni kao u tački -I-, odredbe ove odluke nisu prošli gore pomenuti trogodišnji rok, kako je određeno gore pomenutom odredbom.

Panel je odlučilo kao u tački -II-, odredbe ove odluke, jer iz pregleda spisa predmeta, rezultira da kandidati za poslanike prema listi koju je predložio podnosilac zahteva za sertifikaciju ispunjavaju sve zakonske uslove i ispunjavaju uslove za sertifikaciju, jer nemaju zakonske zabrane za sertifikaciju kako je definisano članom 29. ZOI-a i pomenutom presudom Ustavnog suda .

Osim ostalog, Panel smatra da je zakonska odredba člana 29. Zakona o Opštim Izborima odlukom Ustavnog Suda ojačana do te mere da je takva odredba sada rangirana u ustavnu normu ili ustavni standard, čija odredba prevladava u odnosu na sve ostale odredbe koje se odnose na podobnost ili prepreka u sertifikaciji kandidata za poslanike.

Panel je odlučio kao u tački -III-, odredbe ove odluke, jer je mogućnost zamene kandidata sa liste koja nije bila u skladu sa članom 29. st. 1 tačka k) ZOI-a, podnosioc žalbe nije je iskoristio, iako nije sporno za Panel i stranke u postupku, da je ova prilika data podnosiocu žalbe prema podnesku upućenom e-poštom od 20.01. 2021. godine, ali nije izvršio zamenu u roku koji je odredio IPRO, a koji je krajnji rok za zamenu bio do 21.01.2021 u 13:00 časova.

Panel je, prilikom donošenja odluke, ocenilo sve navode prema žalbi, ali isti nisu uticali na drugačiju odluku, stoga je odlučilo kao u odredbi ove odluke.

Stoga, iz gore navedenih razloga i na osnovu odredbi člana 117. stav 3., 118. st. 1., 122. st. 1. tačka b) ZOI-a, kao i člana 11. stav 6. Pravila br. 02/15 IPŽP-a, odlučeno kao u odredbi ove odluke.

Izorno veće za žalbe i žalbe

Ž br.5/2021 od 25.01.2021

Predsedavajući Panela

Rustem Tači

Pravni savet: Žalba protiv ove odluke je dozvoljena prema članu 118 st. 4 ZUP-a, Vrhovnom Sudu Kosova, u roku od dvadeset četiri (24) sata od trenutka prijema ove odluke.